EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 30. 5. 2012
COM(2012) 317 final

Odporúčanie pre

ODPORÚČANIA RADY

týkajúce sa národného programu reforiem Maďarska na rok 2012,

ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Maďarska na roky 2012 – 2015

{SWD(2012) 317 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa národného programu reforiem Maďarska na rok 2012,

ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Maďarska na roky 2012 – 2015

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej Únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie[3],

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu[4],

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

po porade s Hospodárskym a finančným výborom,

keďže:

(1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Európskej komisie o iniciovaní novej stratégie pre zamestnanosť a rast nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík, ktorá sa zameria na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

(2) Rada 13. júla 2010 prijala odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (2010 až 2014) a 21. októbra 2010 Rada

---

1 Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 COM(2012) 317 final.
4 P7_TA(2012)0048 a P7_TA(2012)0047

prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov[5], ktoré spolu tvoria „integrované usmernenia“. Členské štáty boli vyzvané, aby tieto integrované usmernenia zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.

(3) Rada 12. júla 2011 prijala odporúčanie, ktoré sa týka národného programu reforiem Maďarska na rok 2011, a vydala svoje stanovisko k aktualizovanému konvergenčnému programu Maďarska na roky 2011 – 2014.

(4) Komisia 23. novembra 2011 prijala druhý ročný prieskum rastu, čo znamená začiatok druhého európskeho semestra *ex-ante* a integrovanej koordinácie politiky, ktorá je zakotvená v stratégii Európa 2020. Komisia 14. februára 2012 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania[6], v ktorej určila Maďarsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorému sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

(5) Európska rada 2. marca 2012 schválila priority na zabezpečenie finančnej stability, fiškálnej konsolidácie a opatrenia na posilnenie rastu. Zdôraznila potrebu presadzovania diferencovanej fiškálnej konsolidácie, ktorá bude podporovať rast, obnovy bežných úverových podmienok pre hospodárstvo, podpory rastu a konkurencieschopnosti, zníženia nezamestnanosti a vyriešenia sociálnych dôsledkov krízy, ako aj potrebu modernizácie verejnej správy.

(6) Európsky parlament a Maďarsko si 29. februára 2012 vymenili názory podľa článku 2a nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii.

(7) Európska rada 2. marca 2012 takisto vyzvala členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na Pakte Euro Plus, aby svoje záväzky predložili včas na to, aby mohli byť zaradené do ich programov stability alebo konvergenčných programov a do ich národných programov reforiem.

(8) Maďarsko 23. apríla 2012 predložilo svoj konvergenčný program, ktorý sa vzťahuje na obdobie rokov 2012 – 2015, a svoj národný program reforiem na rok 2012. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne. Komisia v hĺbkovom preskúmaní podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 takisto posúdila, či je Maďarsko postihnuté makroekonomickou nerovnováhou. Komisia dospela vo svojom hĺbkovom preskúmaní[7] k záveru, že Maďarsko zažíva vonkajšiu a vnútornú nerovnováhu, hoci nie je nadmerná.

(9) Vychádzajúc z posúdenia konvergenčného programu na rok 2012 podľa nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 Rada zastáva názor, že makroekonomický scenár, na ktorom sú založené rozpočtové prognózy programu, je optimistický. V porovnaní s prognózou Komisie z jari 2012 z dôvodu optimistickejších oficiálnych predpokladov týkajúcich sa domáceho dopytu sú prognózy rastu na roky 2012 a 2013 vypracované maďarskými orgánmi vyššie o približne pol percentuálneho bodu, najmä na rok 2013. Cieľom

---

5 Rozhodnutie Rady 2012/238/EÚ z 26. apríla 2012

6 COM(2012) 68 final.

7 SWD(2012) 157 final.

rozpočtovej stratégie načrtnutej v programe je zabezpečiť udržateľnú nápravu nadmerného deficitu do roku 2012, čo je termín stanovený Radou. Oficiálne ciele pre deficit a plánované fiškálne úsilie sú v súlade s odporúčaniami Rady z marca 2012 na základe článku 126 ods. 7. Programom sa potvrdzuje predchádzajúci strednodobý rozpočtový cieľ vo výške 1,5 % HDP, ktorý sa plánuje dosiahnuť do roku 2013. Strednodobý rozpočtový cieľ primerane odráža požiadavky Paktu o stabilite a raste. Na základe (prepočítaného) štrukturálneho rozpočtového salda[8] sa pokrok smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu nezdá byť v roku 2013 dostatočný v porovnaní s posúdením prognózy Komisie z jari 2012, v ktorej sa zohľadňujú riziká vykonávania vybraných úsporných opatrení a menej optimistický makroekonomický scenár. Miera rastu verejných výdavkov po zohľadnení diskrečných opatrení na strane príjmov je v súlade s referenčnou hodnotou pre výdavky podľa Paktu o stabilite a raste na rok 2013, ale nie na roky 2014 a 2015. Podľa plánov vlády sa bude verejný dlh počas programového obdobia naďalej znižovať na hodnotu pod 73 % HDP v roku 2015, ale zostane nad referenčnou hodnotou 60 % HDP. Čo sa týka referenčnej hodnoty pre zníženie dlhu, Maďarsko bude v rokoch 2013 – 2014 v prechodnom období a program by zabezpečil dostatočný pokrok smerom k dosiahnutiu súladu s referenčnou hodnotou. Podľa programu sa má referenčná hodnota pre zníženie dlhu dosiahnuť na konci prechodného obdobia, v roku 2015, a to by malo pomôcť znížiť kumulované vonkajšie a vnútorné zadlženie.

(10) Prijali sa nové právne predpisy na vykonanie ústavného rámca správy fiškálnych záležitostí, ale niektoré jeho prvky sú aj naďalej nedostatočné. Strednodobé rozpočtové plánovanie je len orientačné, zdroje fiškálnej rady nie sú úmerné jej novo udelenému silnému právu veta a dostupnosť rozpočtových informácií je naďalej nedostatočná. Posilnenie strednodobého rozpočtového plánovania a rozšírenie analytickej pôsobnosti fiškálnej rady by pomohlo pri zabezpečení toho, aby nový ústavný rámec správy fiškálnych záležitostí mohol plniť svoju úlohu.

(11) Politické reakcie na vyriešenie vplyvu daňovej reformy na osoby s nízkymi príjmami (zvýšenie minimálnej mzdy, program na dotovanie miezd) neprispeli k zvýšeniu zamestnanosti, kým opatrenia na podporu účasti žien na trhu práce predstavujú malý krok správnym smerom. Mieru zamestnanosti by pomohlo zlepšiť zdaňovanie práce, ktoré by malo pozitívny vplyv na zamestnanosť, a ďalšie posilnenie opatrení na podporu účasti žien na trhu práce, predovšetkým rozšírením zariadení starostlivosti o deti a predškolských zariadení.

(12) Verejná služba zamestnanosti prešla reorganizáciou, ktorej výsledkom bolo celkové zníženie počtu zamestnancov, čo je v protiklade s odporúčaním z roku 2011. V oblasti aktívnych politík trhu práce sa niektoré opatrenia zamerané na poskytovanie individualizovaných služieb znevýhodneným skupinám, napríklad v rámci programov ESF, zdajú byť dôveryhodné a primerané. Iné opatrenia zamerané na znevýhodnené skupiny (napr. verejné práce) však pravdepodobne nebudú pri zlepšovaní umiestňovania účastníkov na otvorenom pracovnom trhu účinné. Na lepšie fungovanie trhu práce a zvýšenie miery účasti by sa mali bezodkladne prijať rozhodujúce kroky na posilnenie kapacity verejnej služby zamestnanosti pri zachovaní správnej rovnováhy

[8] Saldo očistené od cyklických vplyvov bez jednorazových a dočasných opatrení, prepočítané útvarmi Komisie na základe informácií poskytnutých v programe a za použitia spoločne dohodnutej metodiky.

financovania medzi verejnými prácami a inými aktívnymi politikami trhu práce. Na trvalé zníženie nedostatkov vyplývajúcich z veľkého naakumulovaného vonkajšieho a vnútorného dlhu by bolo rovnako dôležité zvyšovanie rastového potenciálu prostredníctvom štrukturálnej reformy na trhu práce. Okrem toho sa vnútroštátna stratégia pre integráciu Rómov nezačlenila do ďalších politík.

(13) Opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia predstavujú prevažne kroky správnym smerom, ale existuje tu významný priestor pre ďalší pokrok. Úsilie na zlepšenie prístupu k nebankovému financovaniu takisto predstavuje krok správnym smerom, ale stále chýba komplexné posúdenie politík pre malé a stredné podniky. Maďarsko zaujíma v rebríčku mnohých ukazovateľov hodnotiacich transparentnosť a kvalitu verejnej správy veľmi nízke miesto, kde by napredovanie takisto pomohlo zlepšiť stabilitu inštitucionálneho a politického prostredia. To by naopak mohlo zlepšiť podmienky pre priame zahraničné investície a podporilo by zníženie značnej nerovnováhy čistých medzinárodných investícií: predovšetkým pomer znovu investovaných ziskov v rokoch 2009 a 2010 dramaticky poklesol, čiastočne z dôvodu krízy, ale aj v dôsledku rady kontroverzných a nepredvídateľných zmien v politickom a fiškálnom prostredí a v právnom a inštitucionálnom systéme. Najnovší trend vo verejnom financovaní výskumu a inovácií (od polovice roka 2010) nie je v súlade s prioritou ročného prieskumu rastu na rok 2012, ktorou je diferencovaná fiškálna konsolidácia podporujúca rast.

(14) Maďarská vláda uskutočnila reformu vyššieho vzdelávania, ktorou sa zaviedli zmeny v štruktúre a financovaní vyššieho vzdelávania. Okrem toho prvky nových právnych predpisov týkajúcich sa školského vzdelávania nesú so sebou riziko predstavujúce zvýšenie počtu osôb, ktoré predčasne ukončia školskú dochádzku, a segregácie v maďarskom systéme školstva. Dostatočne sa neriešila rovnako dôležitá otázka celoživotného vzdelávania. Na zvýšenie konkurencieschopnosti maďarskej pracovnej sily bude dôležité zlepšiť vzdelávanie na všetkých úrovniach.

(15) Nedostatočný pokrok v reštrukturalizácii verejnej dopravy je dôležitým dôvodom pre rozpočtové sklzy v posledných rokoch. Prevažná väčšina koľajových vozidiel spoločností v oblasti verejnej dopravy dosiahla hranice svojej životnosti. Zvýšenie cezhraničnej kapacity elektronickej siete by mohlo uľahčiť prípadné zvýšenie obchodu so susednými krajinami. Vnútroštátny regulačný orgán pre oblasť energetiky nie je oprávnený organizovať svoje štruktúry nezávisle a nemá výlučné právomoci stanovovať sieťové tarify vrátane miery návratnosti, ktorú si prevádzkovatelia sietí môžu účtovať. Regulované ceny by sa mali vzťahovať len na zraniteľných spotrebiteľov.

(16) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra dôkladnú analýzu hospodárskej politiky Maďarska. Posúdila konvergenčný program a národný program reforiem a predstavila hĺbkové preskúmanie. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Maďarsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu ekonomických záležitostí Európskej únie tým, že sa poskytnú vstupy na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní (1) až (7).

(17) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program Maďarska a jej stanovisko[9] je premietnuté najmä do nižšie uvedeného odporúčania (1).

(18) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem Maďarska na rok 2012 a jeho konvergenčný program. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté najmä do nižšie uvedených odporúčaní (1), (3), (4) a (5),

[9] Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

TÝMTO ODPORÚČA, ABY MAĎARSKO PRIJALO V OBDOBÍ ROKOV 2012 – 2013 OPATRENIA S CIEĽOM:

1. Do roku 2012 trvalo napraviť nadmerný deficit plnením rozpočtu na rok 2012 a znížením závislosti na jednorazových opatreniach. Ďalej špecifikovať všetky štrukturálne opatrenia potrebné na zabezpečenie trvalej nápravy nadmerného deficitu a na dosiahnutie dostatočného pokroku smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu vrátane splnenia referenčnej hodnoty pre výdavky a zabezpečiť dostatočný pokrok smerom k dosiahnutiu súladu s referenčnou hodnotou pre zníženie dlhu. Na zmiernenie kumulovanej makroekonomickej nerovnováhy stabilne znižovať mieru verejného zadlženia.

2. Revidovať základný zákon o hospodárskej stabilite začlenením nových numerických pravidiel do záväzného strednodobého rozpočtového rámca. Naďalej rozširovať analytickú pôsobnosť fiškálnej rady s cieľom zvýšiť transparentnosť verejných financií.

3. Udržateľným a rozpočtovo neutrálnym spôsobom upraviť zdaňovanie práce tak, aby malo pozitívny vplyv na zamestnanosť, a to zmiernením vplyvu daňových zmien z roku 2011 a 2012 na osoby s nízkymi príjmami, napríklad presunutím daňovej záťaže na dane z energií a periodické dane z nehnuteľností. Posilniť opatrenia na podporu účasti žien na trhu práce, predovšetkým rozšírením zariadení starostlivosti o deti a predškolských zariadení.

4. Posilniť kapacitu verejnej služby zamestnanosti na zvýšenie kvality a účinnosti odbornej prípravy, pomoci pri hľadaní zamestnania a individualizovaných služieb, s osobitným dôrazom na znevýhodnené skupiny. Posilniť aktivačný prvok v režime verejných prác prostredníctvom účinnej odbornej prípravy a pomoci pri hľadaní zamestnania. Vykonať vnútroštátnu stratégiu pre integráciu Rómov a začleniť ju do ďalších politík.

5. Vykonať opatrenia predpokladané na zníženie administratívnej záťaže. Zabezpečiť, aby verejné obstarávanie a legislatívny proces podporovali konkurencieschopnosť trhu a zabezpečovali stabilné regulačné a priaznivé podnikateľské prostredie pre finančné a nefinančné podniky vrátane priamych zahraničných investorov. Znížiť náklady na dodržiavanie daňových predpisov a vytvoriť stabilný, zákonný a nediskriminačný rámec pre zdaňovanie podnikov. Odstrániť neodôvodnené obmedzenia pre zriaďovanie veľkoplošných maloobchodných priestorov. V novej stratégii pre inovácie zabezpečiť špecifické, dobre zacielené motivačné programy na podporu inovatívnych malých a stredných podnikov.

6. Pripraviť a vykonať národnú stratégiu pre otázku predčasného ukončovania školskej dochádzky zabezpečením primeraného financovania. Zabezpečiť, aby vykonávanie reformy vyššieho vzdelávania zlepšilo prístup znevýhodnených skupín k vzdelávaniu.

7. Reformovať systém verejnej dopravy tak, aby bol nákladovo efektívnejší. Zvýšiť cezhraničnú kapacitu elektrickej siete, zabezpečiť nezávislosť regulačného orgánu pre oblasť energetiky a postupne zrušiť regulované ceny za energiu.

V Bruseli

Za Radu
predseda